SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1043

av Sarkis Khatchadourian (S)

Stärkta Sis-hem och förbättrad vård för barn och unga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Sis-hemmen och se över behoven av utökad finansiering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Samhället har ett stort ansvar för barn och unga som placeras på Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem. Många av dem har levt med flera svårigheter samtidigt och behöver mer stöd än vad en enskild insats kan ge. En placering måste därför innebära mer än att hålla barnet borta från en skadlig miljö. Den ska ge trygghet, behandling, utbildning och möjlighet att bygga en annan framtid.

Under lång tid har det rapporterats om problem inom SiS. Barn och unga har inte alltid varit trygga på hemmen och det har förekommit allvarliga brister i bemanning och tillsyn. Samtidigt har vården svårt att möta de olika behov som finns bland de placerade. Det handlar bland annat om psykisk ohälsa, tidigare trauman, skolsvårigheter och en kriminell miljö som kan vara svår att lämna. När verksamheten inte klarar att möta dessa behov riskerar placeringen att inte leda till den förändring som barnet behöver.

För att SiS ska kunna fullgöra sitt uppdrag krävs rätt förutsättningar. Det behövs tillräckligt många medarbetare, relevant kompetens och en organisation som ger utrymme för både säkerhet och långsiktigt behandlingsarbete. Skolan måste vara en

fungerande del av vardagen och vården behöver anpassas efter barnets situation. Det måste också finnas tydliga vägar för barn att berätta om missförhållanden och få hjälp när något inte fungerar.

Socialdemokraterna har betonat behovet av att förbättra vården för barn och unga och att komma till rätta med bristerna i institutions- och placeringsverksamheten. Det kräver ett långsiktigt arbete där kvalitet och barns rättigheter väger lika tungt som säkerhet. SiS ska inte vara en plats där barn enbart förvaras under en svår period, utan en verksamhet som faktiskt hjälper dem vidare.

En förstärkning av SiS kräver också att finansieringen motsvarar uppdraget. Det är därför viktigt att utreda vilka resurser som behövs för bättre bemanning, ändamålsenliga lokaler, utbildning och behandling samt hur kostnaderna påverkas på kort och lång sikt. Brister i vården får konsekvenser både för barnen och för samhället. Att ge barn rätt stöd i tid är en investering i trygghet och i möjligheten att förebygga fortsatt utsatthet och kriminalitet.

Staten måste ta ansvar för att SiS har förutsättningar att bedriva en trygg, rättssäker och behandlande verksamhet. Barn som placeras där ska mötas av en vård som ger dem verkliga möjligheter att förändra sina liv.

Sarkis Khatchadourian (S)